

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลก และ สุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล ศึกษาเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกและสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาลและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกกับสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 188 คน กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยมีสัดส่วนเท่ากัน (Proportional stratified sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก (Aaron Antonovsky's Sense of Coherence : SOC) ซึ่ง ศาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนูเจริญกุลและคณะ แปลจากแบบวัดของแอนโทนอฟสกี มีทั้งหมด 29 ข้อ แต่ละข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ มีคะแนน 29-203 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 117 คะแนนขึ้นไป เป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha or alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .92 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดสุขภาพจิต คือ แบบสอบถาม Thai GHQ-30 ฉบับภาษาไทย ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิทย์ และคณะ ได้แปลจากฉบับภาษาอังกฤษ มีทั้งหมด 30 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบ 4 ตัวเลือก มีคะแนน 0-30 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า 4 คะแนนขึ้นไป แปลผลว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตไม่ดี ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสุขภาพจิตไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีคูเคอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson, KR-21) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .89

ผู้วิจัย ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง และนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 188 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.9 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ในการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment Correlation)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี ร้อยละ 63.3 ภูมิถิ่นอาศัยภาคเหนือมากที่สุด ร้อยละ 83.0 ส่วนใหญ่เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00-3.00 ร้อยละ 68.1 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 87.8 และมีรายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 32.4 กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ได้รับค่าใช้จ่าย 2,001-3,000 บาทต่อเดือน จากครอบครัวและกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (รัฐบาล) ร้อยละ 55.9 ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือนมีความเพียงพอ ร้อยละ 70.7

2. ความเข้มแข็งในการมองโลกของนักศึกษาพยาบาล

ค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม เท่ากับ 134.78 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 21.47 เมื่อแบ่งระดับความเข้มแข็งในการมองโลก ออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีความเข้มแข็งในการมองโลกสูง ร้อยละ 81.4 โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และ 4 มีความเข้มแข็งในการมองโลกในระดับสูง ร้อยละ 84.5 และ 84.0 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกของนักศึกษาพยาบาล ทุกชั้นปี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. สุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล

ค่าเฉลี่ยคะแนนสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม เท่ากับ 4.69 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.07 เมื่อแบ่งระดับสุขภาพจิต ออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้จุดตัดคะแนนที่ 4 คะแนน พบว่า จำนวนนักศึกษาที่มีสุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์สุขภาพจิตดี (คะแนนต่ำกว่า 4 คะแนน) ร้อยละ 51.1 โดยส่วนใหญ่ คือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 มีสุขภาพจิต อยู่ในเกณฑ์สุขภาพจิตดี ร้อยละ 64.3 นักศึกษาที่มีสุขภาพจิตไม่ดี (คะแนนสูงกว่า 4 คะแนน) ร้อยละ 48.9 โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 มีสุขภาพจิตไม่ดี สูงสุด ร้อยละ 64.0 รองลงมา คือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 และ 2 ร้อยละ 58.3 และ 58.1 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลการวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล ทุกชั้นปี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มแข็งในการมองโลกกับสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล

คะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกและคะแนนสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล มีความสัมพันธ์กันในทางลบในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.535$, $p < .01$) กล่าวคือ นักศึกษาที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกสูง มีคะแนนสุขภาพจิตต่ำหรือสุขภาพจิตดี และนักศึกษาที่มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกต่ำ มีคะแนนสุขภาพจิตสูงหรือมีสุขภาพจิตไม่ดี

ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ดังนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการเฝ้าระวังและติดตามภาวะสุขภาพจิตของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตั้งแต่ นักศึกษาเข้าเรียนปีแรก จนสำเร็จการศึกษา เช่น การตรวจสุขภาพจิตนักศึกษาทุกปี

1.2 ควรจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยอาจารย์ต้องตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องติดตาม ดูแลการปรับตัวของนักศึกษาในทุกๆ ด้าน ให้ความใกล้ชิดติดต่อนักศึกษามากขึ้น ให้คำปรึกษาหรือชี้แนะแก่นักศึกษา เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษา

1.3 ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการด้านสุขภาพจิต (Counseling center) ในคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค เพื่อให้บริการการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มสำหรับนักศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือ

1.4 กระตุ้นให้นักศึกษานำแหล่งประโยชน์มาใช้ในการเผชิญปัญหาอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งในการมองโลกของนักศึกษา เช่น การใช้เหตุผล ความรู้ ความสามารถในการ แก้ปัญหา ความผูกพันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของนักศึกษา

2. การทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพจิตของนักศึกษาพยาบาล เช่น หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมในสถาบัน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตรานอนหลับ

2.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับตัวแปรอื่น เช่น บุคลิกภาพ ความฉลาดทางอารมณ์ การปรับตัวของนักศึกษา เครือข่ายทางสังคม

2.3 ศึกษาติดตามสุขภาพจิต และความเข้มแข็งในการมองโลกของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนถึง ชั้นปีที่ 4